

NOTAT

2. januar 2008
4/0360-0301-0001
/PSP

Notat til Folketingets Europaudvalg om besvarelse af Europa-Kommissionen åbningsskrivelse om manglende implementering af Transparensdirektivet

STATSSTØTTEUDVALGET

1. Åbningsskrivelsen

Europa-Kommissionen besluttede 6. november 2007 at sende formelle anmodninger om oplysninger til syv medlemslande, herunder Danmark, angående manglende implementering af Transparensdirektivet (Kommissionens direktiv 2005/81/EF om en ændring af direktiv 80/723 EØF om gennemskueligheden af de økonomiske forbindelser mellem medlemsstaterne og offentlige foretagender og om den finansielle gennemskuelighed i bestemte virksomheder).

SEKRETARIATET

Åbningsskrivelsen skyldes, at Danmark ikke senest pr. 19. december 2006 har indskrevet de relevante danske gennemførelsesretsakter i Kommissionens notifikationsdatabase.

Danmark modtog det formelle brev fra Kommissionen om åbningsproceduren 8. november 2007. Åbningsskrivelsen blev besvaret den 8. januar 2008.

Åbningsskrivelsen er begrundet med, at ” Danmark havde pligt til at vedtage de love og administrative bestemmelser, der var nødvendige for at efterkomme Kommissionens direktiv 2005/81/EF senest den 19. december 2006 og omgående underrette Kommissionen om dem”.

2. Transparensdirektivets formål og anvendelsesområde

Transparensdirektivet er vedtaget af Kommissionen med hjemmel i EF-traktatens art. 86, stk. 3 og er en gennemførelsesretsakt for TEF art. 86, der omhandler offentlige og monopollignende virksomheder.

Transparensdirektivet fastlægger, at følgende virksomheder skal føre særskilte regnskaber: Enhver virksomhed, som en medlemsstat indrømmer særlige eller eksklusive rettigheder efter traktatens art. 86, stk. 1, eller som har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse efter traktatens art. 86, stk. 2, og modtager kompensation for offentlig tjeneste i en eller anden form i tilknytning til sådanne tjenesteydelser, og som udøver andre aktiviteter. Dette gælder uanset om kompensationen indebærer statsstøtte eller ej.

Dette betyder, at Transparensdirektivet regler skal anvendes i de tilfælde, hvor en virksomhed, fx Statens Serum Institut, udøver public service virksomhed som kompenseres via de offentlige midler (en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse), fx ved et offentligt vaccinationsprogram, samtidigt med at instituttet også udøver anden aktivitet på markedsvilkår, fx salg af metoder til udvikling af vacciner. I sådanne tilfælde skal der føres separate regnskaber.

Transparensdirektivet fastlægger således regler for, hvordan de virksomheder, der er omfattet af TEF art. 86 – og direktivets anvendelsesområde – skal føre særskilte regnskaber for henholdsvis offentlige og privatøkonomiske aktiviteter med henblik på at skabe gennemsikuelighed i de økonomiske forbindelser mellem de offentlige myndigheder og de offentlige virksomheder.

Direktivet indeholder bestemmelser om hvilke elementer, der skal indgå i de pågældende regnskaber, og hvordan de skal føres særskilt. Derudover indgår der bestemmelser om hvilke virksomheder, der er undtaget fra direktivets anvendelsesområde, og regler om opbevaring og krav om, at oplysningerne stilles til rådighed for Kommissionen.

Kommissionens direktiv 2005/81/EF om en ændring af direktiv 80/723 EØF om gennemsikueligheden af de økonomiske forbindelser mellem medlemsstaterne og offentlige foretagender og om den finansielle gennemsikuelighed i bestemte virksomheder indebærer en ændring af direktivets artikel 2, stk. 1, litra d) om definitionen på de virksomheder, der skal føre særskilte regnskaber.

Kommissionens direktiv 2005/81/EF indebærer, at direktivets artikel 2, stk. 1, litra d) ændres til:

”(En) virksomhed, der skal føre særskilte regnskaber: enhver virksomhed, som en medlemsstat indrømmer særlige eller eksklusive rettigheder efter traktatens art. 86, stk. 1, eller som har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse efter traktatens art. 86, stk. 2, og modtager kompensation for offentlig tjeneste i en eller anden form i tilknytning til sådanne tjenesteydelser, og som udøver anden aktivitet”.

Direktivets bestemmelser omfatter alene virksomheder med mere end 40 mio. euro i årsomsætning.

Kommissionens åbningskrivelse skyldes, at Danmark ikke har notificeret den seneste ændring af Transparensdirektivet til Kommissionen. Kommissionen har ikke peget på, at der er et indholdsmæssigt problem med den måde, implementeringen er sket på.

3. Hittidig dansk implementering af Transparensdirektivet

Transparensdirektivet i Danmark er hidtil - dvs. siden 1981, hvor direktivet oprindeligt blev indført - blevet implementeret på det statslige område i aftaler, bestemmelser og andre vilkår, der er indgået og fastsat vedrørende de offentlige virksom-

heder, som er opført på finansloven, eller virksomheder, der modtager kompensati-
on for tildelte opgaver.

Det drejer sig om DR, TV2 og Statens Seruminstitut. Endvidere har Transportmini-
steriet i 2006 fastsat et regnskabsreglement og et sæt konkurrenceretlige vilkår, der
dækker jernbane- og vejområdet og har i øvrigt oplyst, at Transparensdirektivet i
praksis bliver respekteret i Vejdirektoratets økonomiske arrangementer med de pri-
vate og offentlige leverandører.

Der er på det regionale og kommunale område ikke identificeret nogen virksomhe-
der, der er omfattet af Transparensdirektivets regler. Det skal bl.a. ses i lyset af, at
kun virksomheder med en årlig omsætning på mere end 40 mio. euro er omfattet af
direktivets bestemmelser.

4. En implementering gennem en horisontal lovbestemmelse

Ifølge Kommissionens åbningsskrivelse er der som nævnt ikke krav om, at gen-
nemførelsen af Transparensdirektivet i dansk ret skal ske ved hjælp af bestemte rets-
instrumenter:

”I henhold til EF-traktatens artikel 249, stk. 3, er et direktiv med hensyn til det til-
sigtede mål bindende for enhver medlemsstat, som det rettes til, men overlader det
til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen.”

Der er fortilfælde (Informationsproceduredirektivet og udbudsdirektiverne), hvor
Kommissionens Juridiske Tjeneste alene har accepteret implementering via lov-
bestemmelser. Det vurderes på denne baggrund sandsynligt, at Kommissionens Ju-
ridiske Tjeneste vil finde, at en implementering via en lovbestemmelse vil være
nødvendig. I det omfang Transparensdirektivet indeholder rettigheder for konkur-
rerende virksomheder, vil det under alle omstændigheder være nødvendigt at gen-
nemføre direktivet i lov og bekendtgørelsesform. Derudover er den lovbaserede
model den eneste, der kan sikre en fuldt dækkende implementering, der også om-
fatter privatretlige selskaber, hvor offentlige myndigheder har bestemmende ind-
flydelse.

En implementering gennem en lovbestemmelse vil desuden medføre den mest gen-
nemskuelige, klare og ensartede gennemførelse af Transparensdirektivet og vil gø-
re det muligt for alle omfattede myndigheder og virksomheder at få information om
og adgang til at anvende lovtæksten i en let tilgængelig form. En sådan implemente-
ring vil yderligere skabe et ensartet grundlag for overholdelse og håndhævelse af
reglerne.

Implementeringen vil ske ved, at regeringen i første halvår 2008 fremsætter et lov-
forslag, som indebærer, at der indsættes en lovhjemmel i konkurrenceloven og i til-
knytning hertil udarbejdes en bekendtgørelse, der implementerer Transparensdirek-
tivet.

5. Statsfinansielle konsekvenser

Det vurderes, at en implementering af Transparensdirektivet i dansk ret via en horisontal lovbestemmelse ikke vil have statsfinansielle konsekvenser. De få offentlige virksomheder, som direktivet omfatter, overholder allerede direktivets bestemmelser.

Det vurderes, at en horisontal lovbestemmelse ikke vil indebære meromkostninger for regioner og kommuner og dermed ikke have konsekvenser for det udvidede totalbalanceprincip (DUT), idet kommuner og regioner har skullet efterleve Transparensdirektivet fra det tidspunkt, det blev indført i 1981.

6. Svaret på Kommissionens åbningsskrivelse

På baggrund af ovenstående indeholder svaret på Kommissionens åbningsskrivelse en redegørelse for den hidtidige implementering af Transparensdirektivet i dansk ret og for omfanget af offentlige virksomheder i Danmark, der falder inden for direktivets anvendelsesområde.

Endeligt indeholder svaret en tilkendegivelse om, at den danske regering i første halvår 2008 vil forelægge Folketinget et forslag til lov om ændring af konkurrence-loven som nævnt ovenfor. De danske myndigheder vil, så snart lovbestemmelsen er vedtaget, og bekendtgørelsen er udstedt, oplyse Kommissionen om lovændringen.

Regeringen har besvaret Kommissionens åbningsskrivelse i overensstemmelse med det ovenfor anførte.